

Szerkesztőség és Helyi-
hivatal Strada Iorga
(volt Jókal-ucca) Nr.
10. Telefonszám 875.
Előfizetési ár egész évre
500 lej, félévre 280 lej,
negyedévre 150 lej, egy
hónapra 50 lej. — Kül-
földre ezeknek az árak-
nak a kétszerese. — Hír-
detések tarifa szerint

Cluj-Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 135. szám

Ara számonként 2 lej
Szombat, június 16.

MAI VILÁG

A Mai Világ az eszter-
ség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, a ki-
ellentéteknek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért és a
népkisebbségek kulturá-
lis, gazdasági és politikai
egyenlőségének
független szószólója.

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Komoly gondjuk van

a magyar kisebbségi politika gazdasági korifeusainak. A székelyföldi hivatalos magyarpárti sajtó élesen támadja azokat a magyar újságírókat, akik a Bankszindikátus gyergyói gyűlésével kapcsolatban szövétték a székelyföldi kamatuzsorát. Magyar pénzügyintézetek kamatuzsoráját magyar kisgazdák szemben. Kétoldalas bankigazgatói vezércikket olvashatunk a kisebbségi újságírók ellen, „jöhíszmüségüket, magyarságukat és korrektségüket” vonja kétségbe a kisebbségi pénzfejedelem, mert hangot mertek adni a kiszípolozott székely gazdák panaszainak.

Pár hónappal ezelőtt éppen a Mai Világ írta meg, hogy a szász pénzügyintézetek nagy összegeket helyeznek ki a Székelyföldre. Ráműtöttünk arra a veszélyre is, hogy így a székely kisbirtokok könnyen szász kézbe juthatnak, ha a magyar bankok közbe nem lépnek.

A Bankszindikátus gyűlésével kapcsolatban aztán általános lett a követelmény, hogy a kisebbségi bankok kövessék legalább a román és szász intézetek példáját. E követeléssel szemben a bankok offenzívába mentek át s lamentálni kezdtek a magyar kisgazdák ellen, amiért ezek a román és szász bankokhoz kezdenek járni kölcsönért, a rongyos pár százalékos kamatkülönbség kedvéért. Mert a hazafias érzés, ugyebár, azt parancsolná, hogy inkább fizessen a kisgazda a magyar bankigazgatónak több kamatot, de ne vigye a pénzt idegen bankba. Talán még arról is álmodoztak a magyar bankárok, hogy nemzetközi törvényt kellene hozatni: magyar paraszt vért csak magyar bankigazgató szípolozhatja.

Meg is indokolták szépen a székely bankár urak, hogy ők miért kénytelenek sokkal drágábban árulni a pénzt, bár a betevőknek ők sem adnak érte többet, mint a nem magyar bankok. Hát azért, mert ők „nem kapnak olyan olcsó visszszámítási hiteleket.” Azt ajánlanánk pedig ezeknek a jó uraknak, hogy ezt a kérdést talán ne bolygatnánk. Egyeznénk meg abban, hogy ők ne mondják: „mi nem kapunk olyan olcsó visszszámítási hiteleket.” Mi pedig cserében nem mondjuk és nem bizonyítjuk, hogy kapnak. Békesség kedvéért hagyják el ezt az argumentumot s keresnek okosabbat.

Ha pedig kitartanának amellett, hogy „magyar intézetek rá voltak és vannak kényszerítve erre az üzleti politikára”, akkor ne emlegessék folyton, hogy ők „népkisebbségi intézmény” s elsősorban érettek kell küzdjön a magyar politika. Ha a magyar nép szörnyű gazdasági megpróbáltatásán segíteni nem akarnak, vallják be szépen ezek a trianoni nagyságok, hogy kalmárok ők, akiknek egy a fontos: mennél többet keresni. De jeles magyar írókat és újságírókat becsületükben és magyarságukban támadni, amiért szót emelnek az uzsora ellen: az ilyen fordított szereposztásba bele nem egyezhetünk!

Titulescu tárgyalásai Belgrádban

(Belgrád, június 15.) A királyi pár ma diszebedet adott Titelescu tiszteleire.

Titelescu és Marinkovics tárgyalásait politikai körökben jó szemekkel nézik. Kijelentik, hogy a román-jugoszláv közeledést szükségesnek minősítik azoknak

a híreszteléseknek ellensúlyozására, amelyek Titulescu korábbi utjával kapcsolatban felszínre kerültek.

Titulescu és Marinkovics tegnap hosszasan tárgyaltak s megvitatták a helyzetet, valamint az április óta történt eseményeket.

Francia vélemények hanyagsággal vádolják Olaszországot a Nobile megmentésére irányuló akcióban

Fenntartással kell fogadni az italiáról érkező híreket

(Páris, június 15.) Az Intransigeant egy kiváló rádiószakember véleményét közli, mely szerint a Nobile-ről érkező híreket a legnagyobb fenntartással kell fogadni. A vélemény szerint Nobilenek csak akkumulátorok állhatnak rendelkezésére a rádiogrammok leadásánál és ezek pedig egy-két hír leadásáig kimerülnek. A sarkvidéken pedig az akkumulátorok

utántöltése lehetetlen.

Az Intransigeant közli egy francia repülőtiszt véleményét is a mentőexpedícióról, ki érthetetlennek tartja, hogy Olaszország miért nem küldött a rendelkezésére álló számos hatalmas léghajóból egyet Kingsbayba, mellyel három-négy napon belül az egész sarkkutató expedíciót meg lehetett volna menteni.

(Stockholm, június 15.) Maddaléna őrnagy a Savoya 55. léghajón Luleaba érkezett, hol municiót, fegyvert és élelmiszert vett fel, hogy azt majd éjtórnayok segítségével ledobja Nobile tábornok megrekedt expedíciójának. Innen Vadsöbe folytatja útját.

Rezik Károly pere a bíróság előtt

(Cluj-Kolozsvár, június 15. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék I. szekciójának polgári tanácsa Bálint törvényszéki elnök elnökelete alatt ma délelőtt kezdte tárgyalni Rezik Károlynak, a kolozsvári magyar zenekonzervatórium volt igazgatójának keresetét.

A konzervatórium igazgatója közgyűlés eltávolító határozata ellen felebbezést adott be a kolozsvári törvényszékhez, kérve a határozat megsemmisítését. Ugyanakkor arra is hivatkozott Rezik, hogy mindössze csak kétheti felmondást adtak neki. Lapunk zárókor a tárgyalás folyik.

„Ova intek mindenkit a csodavárástól” — mondja Bethlen István

A földreform lebonyolítására Magyarország nagy kölcsönt vett fel az amerikai-svéd gyufakartelltől

(Budapest, június 15. Félhivatalos) Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap fogadta Gömör és Tolna vármegyék küldöttségeit, akik a miniszterelnöknek 122, illetve 27 község és Szekszárd város diszpolgári oklevelét nyújtották át. A küldöttségek a miniszterelnökségen ünnepélyes fogadtatásban részesültek és Bethlen a következő meleg szavakat intézte hozzájuk:

— Az áldatlan frankpör idején indult meg az a mozgalom, hogy a községek és városok a miniszterelnököt diszoklevéllel tiszteljék meg. A nemzet tudatára ébredt annak, hogy kormánya érdemeket szerzett a konszolidáció, pénzügystabilizáció és a jogrend helyreállítása, valamint a céltudatos parlamenti munka megteremtése körül. A régebbi multak eseményei elhalványulóban vannak, nem kell őket

felidézni. A jövőben is az eddigi, mérsékelt politikát kell folytassuk és

intem a nemzetet, ne bizzon a csodákban, mert azok idejüket multák.

Csak a szorgalom és munka segíthet, vérejtékes munkától várhatjuk csak sorsunk jobbrafordulását.

— Nemrégiben a nemzet osztatlanul nagy lelkesedéssel fogadott egy külföldi vendéget, szimpátiáját és halálját mutató nagynevű apjával szemben. Ugyanekkor annak is jelét akarva adni, hogy a változhatatlannak nevezett békébe nem bir belenyugodni. Ezt megállapítva,

ismételhetem, ne bizzunk csodákban. Hirdessük igazságunkat, de ugyanakkor gyűjtsünk erőt, mert az Erő és a Munka megváltó igéi az országnak.

Hogyan oldják meg a földreformot

(Budapest, június 15. Félhivatalos.)

Az egységspárt tegnapi összejövetelén, a napirenden levő ügyek megtárgyalása után Bethlen miniszterelnök válaszolt a földreform megoldatlan financiáinak történetét, majd bejelentette, hogy sikerült anyagi fedezetet előteremteni, amely minden igényt kielégít és terhet nagyobb mértékben az országra nem ró.

Bud. pénzügyminiszter bejelentette, hogy

sikerült az amerikai-svéd gyufakartellel megállapodást létrehozni,

mely szerint a kormány felvett egy harminchatmillió dolláros kölcsönt, mely kilencvenkettős árfolyammal lett kibocsájtva, levonás nélkül hat és félszázalékos kamattal.

Ebből a kölcsönből lesznek kifizetve kétharmadrészben a földreformra igényelt területek.

A tulajdonosok két év alatt követelésük kétharmadát készpénzben megkapják, míg a hátralékok kötvényekkel lesznek kielégítve. Ezzel szemben

a gyufakartell hozzájárulása nélkül újabb gyufagyár Magyarországon nem létesülhet.

A gyufa árát az eddigi négy fillér helyett

másfél évig öt fillérben állapították meg, míg a következő egy évre hat fillér lesz egy doboz gyufa ára.

A későbbi időkre a kormány szabadon rendelkezik.

Bethlen programja

Az értekezlet utáni vacsorán Bethlen kiemelte, hogy a kormány munkájának sikerét

sokban elősegítette az ellenzék,

mely igyekszik az összhangot megteremteni becsületes eszközökkel, de Rassayék kejeletését visszautasította, amely szerint a gubernamentális politikát ők képviselik. Az ország helyreállításának munkálatait az ellenzék gyakran késleltette.

„A titkossággal várni kell...”

— A titkos választójog jelzava nem bűvös csodaszer, amellyel országot lehet talpraállítani, bármennyire is állítják ezt az ellenzékiek. Ezzel várni kell a történelmen természetesen evolúciójáig. Naiv föltetés, hogy a titkos választójog valamelyes nexusban volna a békerrevizióval, — mondotta végül Bethlen — mert az összeomlásnál is a külföldre való hivatkozással akartak bevezetni ugynevezett radikális újításokat, amelyek a gyászos bolszevizmushoz és azon keresztül Trianonhoz vezettek.

Meghíusult a német koalíció

(Berlin, június 15.) A birodalmi gyűlés új elnöke, Loebe szociáldemokrata lett 446 szóval 318 ellen.

A kormányalakító tárgyalások nem sikerültek a német nép párt miatt. Müller Hermann most nagykoalíciót próbál alakítani.

Az Ipartestület a tanonciskolák felügyelőbizottságának feloszlását kérte a városi tanácstól

(Cluj-Kolozsvár, június 15.) A kolozsvári tanonciskola felügyelőbizottságában állandó heves harcok folynak az ipartestület és a munkásság delegátusai között. A harc főoka az volt, hogy a munkásbizottsági tagok a felügyelőbizottság intellektuel tagjaival egyetemben, és inasok esti és vasárnap délelőtti oktatása ellen foglaltak állást. Az ebből kifolyó ellentétek annyira elmérgesítették a helyzetet, hogy

az ipartestületi bizottsági tagok több ízben ki akartak vonulni a bizottságból.

Legutóbb a kolozsvári ipartestület memorandummal fordult a kereskedelmi- és iparkamarához, annak közbenjárását kérve a városi tanácstól, hogy az inasiskolák felügyelőbizottságát oszlassák fel, mert a munkásság egyik képviselője állítólag agresszíven viselkedik a mesterekkel szemben.

A kereskedelmi és iparkamara beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben azzal az indokolással kérték a tanonciskolák felügyelőbizottságának feloszlását, hogy a jövő iparos nemzedék nevelése elsősorban az oktató személyzet és a munkáltatók kezébe és nem pedig a munkásság kezébe kell legyen letéve.

Időközben a kultuszminisztérium Lapadatu vezérfelügyelőt leküldte Kolozsvárra. A vezérfelügyelő megállapította, hogy az iskola felügyelőbizottsága az 1884. évi magyar ipartörvény rendelkezése alapján működik és felhívta az iskola vezetőségét, hogy az 1919. évi román iskola felügyelőbizottságokról szóló törvény alapján

szervezzék át a felügyelőbizottságot.

Az 1919. évi törvény szerint mindenkinek, ki az inasiskolát elvégezte, joga van a felügyelőbizottsági tagok választásában résztvenni és így könnyen lehet, hogy a munkásság az új felügyelőbizottságban az eddiginél is nagyobb arányszámban lesz képviselve.

* Ha takarékoskodni akar, fűszer és csemege szükségletét Nagy Kálmánnál Str. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezz be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss tea vaj.

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Fotel

Park-nagyszállóda

Budapest, Baross-tér 10. szám, mert 20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsószoberainkból, 10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kifőző házi konyha).

Öt pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert syalog átjöhét 1 perc alatt a pályaudvarról Nálunk otthon érzi magát. Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okveilen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos

A francia légiflotta gyászos hadgyakorlata

Huszonegy gépből mindössze négy jutott el a célhoz — Egyik gép utasai szörnyet haltak — A rossz időjárással okolják a rossz eredményt

(Páris, június 15.) Tegnap délután a francia hadsereg repülőrajának huszonegy bombavető repülőgépe Nancyból Lebourgetbe indult gyakorlatra. Reggel azonban mindössze négy repülőgép érkezett meg. A megindult vizsgálat megállapította, hogy egyik bombavető Mesux mellett kényszerleszállást volt kénytelen végrehajtani. A gép motorja összetört a leszállásnál és utasai valamennyien súlyosan megsérültek.

Egy másik gép Luzarcher mellett lezuhant. A megfigyelőtiszt holtra zuzta magát. A pilóta ejtőernyővel leszállt és sikerült sértetlenül megmenekülnie. Öt másik gép szintén kényszerleszállást volt kénytelen végrehajtani. A többi repülőgép sorsáról eddig nem érkezett jelentés. A repülőgyakorlat siralmas eredményét illetékes körök a rossz időjárással magyarázzák.

Bosszúból felszántotta ellensége sirhantját

Gyűlölet, amely túléli a halált

(Cluj-Kolozsvár, június 15. A Mai Világ tudósítójától.) Érdekes kegyeletsértési bűnpört tárgyalt ma délelőtt a kolozsvári tábla büntetőtanácsa. A per vádlója Popa Iuon, a Hunyadmegyében lévő Patrilla községben földműves, aki az elmúlt év tavaszán felszántotta egy Ignat Ignatie nevű paraszember sirhantját.

A falu lakossága vette észre a kegyeletsértést és valósággal megakart lincselni a kegyeletsértőt. Feljelentés folytán a gyulafehérvári törvényszék vonja először felelősségre Popa Iuont. A beidézett tanúk előadták, hogy Popa Iuon közvetlenül a temető mellett

lakott. Éveken keresztül halálos ellensége volt Ignat Ignatiének és — mint ő maga is állította —

bosszúból szántotta fel ellensége sirhantját.

A tábla nem látta beigazoltnak a tanúk valószínűsége alaposított vallomását és a gyulafehérvári törvényszék egy hónapos büntetését

öt napi elzárásra és ötezer lej pénzbüntetésre szántotta le.

Az elítélt Popa Iuon felebbezett azon a címen, hogy csak véletlenségből szántotta fel Ignatie sirhantját.

A vörös és sárga szakszervezetek uccai incidense Budapesten

(Budapest, június 15.) Tegnap este a fascista munkások csoportja zárt sorokban felvonult a Rákóczi úton. A csoport a Faárgyárból jött, ahol a szervezett munkások sztrájkban állanak, a gyár pedig sztrájk törökkel dolgozott. A fascista munkáscsoport a sztrájk török számára őrséget tartott a gyárban.

A Szenkirályi utcáról a „sárga” csoport összetalálkozott a szociáldemokrata szakszervezet munkások egy csoportjával, amely hangos szavakban adott kifejezést rosszaságának a sztrájk törökkel szemben. Több járókelő álljenzani kezdte a fascistákat, mire a tömeg inzultálta a fascisták vezetőjét és több álljenzót. A rendőrség négy fiatal szakszervezeti munkást előállított.

Világvárosi nyaralóhelyet létesített a városi tanács a kolozsvári strandfürdőből

Holnap délelőtt adják át hivatalosan a közönségnek a kibővített strandfürdőt

(Cluj-Kolozsvár, június 15.) Holnap délelőtt 11 órakor nyitják meg hivatalosan a városi strandfürdőt és ünnepélyes keretek között adják át a legnagyobbított világvárosivá formált strandot Kolozsvár közönségének.

Az új strandfürdővel a városi tanács nyaralóhelyet létesített azoknak a számára, kik nem tudnak más fürdőhelyre elmenni. Az új kibővített strand pedig igen sok embernek egyébként módjában állana más fürdőhelyre utazni, vissza fog tartani Kolozsváron. Hatszáz kabin, hatalmas területen elszórt finom homok, parkírozott részletek, strandvendéglő, cukrászda, két zenekar várja a szórakozni vágyókat.

Az uszósport híveinek pedig hatalmas betonmedence áll rendelkezésükre, melyet uszóversenyek és vízpoló mérkőzések megtartására tettek alkalmassá. Az uszni nem tudók számára a Szamosot rendezték be fürdőhelyül. A Szamosban egy hatalmas öböl létesítettek, mely fokozatosan kimélyül és melynek egy részét a kis gyerekek számára külön elkerítették.

A partokon hordozható padokat, kuglipályát és a tornaeszközöknek légióit helyezték el. A strandfürdő egy árnyékos részében három ping-pong asztalt állítottak fel, hogy ennek a kedvelt sportnak híveit is kielégítsék. Férfi és női fodrászterem, masször, tyukszemvágó, sportüzlet és strandfotográfus szolgálják mindenben a közönség kényelmét. A strandfürdő belépőjegyeinek árai nem emelkedtek és ugyanannyiba kerülnek, mint az elmúlt évben. Mint újítást behozták a kabinbérletet, mely 1000 lejbe kerül szezononként.

— Vasárnap délután nyitják meg az Erdélyi Néprajzi Múzeumot. A kolozsvári Tornavivoda épületében elhelyezett Erdélyi Néprajzi Múzeumot vasárnap délután 5 órakor nyitják meg ünnepélyes keretek között. A megnyitáson a kormány is képviselteti magát.

MOZIVILÁG

Harcban a vörösbőrűekkel

Buffalo Bill izgalmas kalandjainak alapján a filmben egy érdekes áramlat kapott lábra, amelynek tendenciája: megeleveníteni a Vadnyugat indián törzsének ősi romantikáját és megörökíteni azt a harcot, amely a fehérek és a félvad rézbőrűek között tartott évtizedeken keresztül.

Ma már alig találni olyan vidékeket az Egyesült-Államokban, ahol a rézbőrűek ősi szokásoknak megfelelően régi életet élnek. A faj azonban nem pusztult ki teljesen, mert a pampák végeláthatatlan zöld mezőin szerény wigwamokba húzódva a tradicionális gondolkodású rézbőrűek élnek elvélve és a mult rózsás és boldog emlékein gyászolják pusztuló fajukat.

Az amerikai filmstúdiók igen favorizálják az indiánusok életének romantikus témáját és egy ilyen pompás filmet sikerült az Uránia-mozgóképszínháznak megszereznie. A film címe: „Harcban a rézbőrűekkel.”

A mindvégig izgalmas és a figyelmet százszázalékosan lebilincselő filmet az Uránia két napja hatalmas sikerrel vetíti és ezzel bebizonyosodott, hogy a közönség érdeklődik az indiánok életét és lassu kihalását tárgyaló filmalkotások iránt.

* Magyar kották ujak és régiak nagyraktára a Hegedűs kottásboltban. O-adea-Nagyvárad.

Egy nagy, vagy két kisebb szobát irodának keresek.

Kétszobás, fürdőszobás lehetőleg kertes lakást keresek októberre.

Ajánlatokat „Ügyvéd” jeligére továbbít a Mai Világ kiadóhivatala.

HIREK

Esküvő Bácskában

Mit ettek meg egy bácskai lakodalman

(Cluj-Kolozsvár, június 15. Saj. tud.) Bácska mindig a jógyomru emberek hazája volt és romantikus eszem-izomjai révén világhírré tett szert. Lakói gazdag bunyevüdcök és svábok, kik között a vegetarianizmus, — mely különben az egész világon hódít, — egy tapotnyi területet sem tudott magának biztosítani. Ennek illusztrálására a legjobb példa az az esküvő, melyről a mai táviratok adnak hírt. A szabadkai távirat szerint König Jakob és Weber Magdolna sváb parasztlakosok esküvőjére mindössze

kétszáz családot hívtak meg, melyek közel hatszáz személlyel képviseltették magukat.

A jóétvágyú emberek

négy borjút, négy kövér disznót, száz tyúkot, kétszáz csirkét és harminc libát ettek meg.

Volt még szentivül

negyven torta és egyéb térszerteműk, melyekhez kétszáz kiló lisztet, ötven kiló vajot, hetven liter tejszínt, hatvan kiló túrót és kétezer tojást használtak fel.

A temérdek ételhez

tíz hordó sört, tíz hektó bort és ezer-kétszáz üveg szodavizet fogyasztotta el a vendégek. Azonban a híres bácskai virtus egyben mégis lelohadt, mert a távirat külön kiemeli, — mint érdekességet, — hogy

halálesetről nincs semmi hír.

Pedig egy-két halálosvégi verekedés nélkül az esküvő igazán nem számít előkelőnek ezen a tájon, hol azt sem vették rossz néven, ha éppen a vőlegény volt az áldozat.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

— A zsidó árvák napja. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó kolozsvári vezetősége a szombati napot „Az árvák szombatjára” avatta. Az Árvagondozó vezetősége gondoskodott arról, hogy a szombati napon Kolozsvár minden zsidó templomában, a legkisebb imaházban is minden zsidó az árvákra gondolva mondassa el imáját és az árvák javára róhassa le áldozatkész adóját, tóraadomány formájában. Minden zsidó templom és legkisebb imaház padján és falain ott van már az Árvagondozó figyelmeztető felhívása, hogy szombaton minden tóraadomány a legyengült és beteges árva gyermekek nyári üdüléséért segíti elő.

— Bustya Lajos nem követett el kihágást. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi építészek és kőművesmesterek között támadt incidensből kifolyólag a vásárhelyi rendőrbíróság lefolytatta az eljárását. Kimondta a határozatot, hogy Bustya Lajos nem követett el kihágást, mert a szanatórium építkezésénél nem mint vállalkozó, de mint anyagbeszerző vállalt szerződést. A kőművesmesterek egyébként arra hívatkoznak, hogy a régi törvények szerint az, aki öt éve folytat ipart s olyan nagyszabású épületeket vállalt és épített fel, mint számosan a múltban a vásárhelyi kőművesmesterek, annak joga van vállalkozni és építeni továbbra is hasonló arányokban.

A gyilkosság előtt erőszakot követett el négyéves áldozatán a tizenötéves loki pásztorfiu

(Lok, június 15. Saj. tud.) Borzalmas bűncselekmény tartja izgalomban Lok község egész lakosságát. Pápista István 15 éves disznópásztor a község határában egy homokgödörbe elevenen eltemette Mityin Perszka 4 éves kis leányt és a gyilkosság előtt erőszakot követett el rajta.

Bosszu a verésekért

A büntény fölfedezése a következőképpen történt. A kis leány eltűnt jömedu szüleinek lakásáról és hasztalan keresték késő délutánig. Akkor megállapították, hogy a leányka legutóbb a disznópásztorral játszadozott szüleinek udvarában. A leány apja kizavarta a pásztor az udvarból és a pásztor ekkor kézen fogva elvezette a leánykát az erres kert felé.

Késő délután került elő a disznópásztor, egy degenerált tuberkulotikus fiu. Hosszas vallatás után bevallotta, hogy ő ölte meg a leánykát és elvezette a nyomozó esendőséget a gyilkosság színhelyére. A falu népe követte a menetet és csaknem meglincselt a gonosztevőt.

Az uton elmondotta Pápista István,

hogy a kis leányra nem haragudott, de az apjára annál jobban, mert minden kicsinységért ütötte-verte. Ezért határozta el a fiu, hogy bosszút áll a gazdán.

A gyilkosság színhelyén

A gyilkosság színhelyén a csendőr parancsára körmévelé ásta ki a gyilkos áldozatát a homokgödörből. Elmondotta, hogy előbb erőszakot követett el a leánykán, aki elájult, de aztán magához tért és sirni kezdett. Erre a gyilkos egy tégladarabbal többször fejbeütötte a leánykát, aki újból elvesztette eszméletét. Lefektette és homokot szórt rá. Mikor befejezte a temetést, a kis leány megmozdult a homok alatt és az area kilátzott. A gyilkos füvet dugott a kis leányka szájába, az orrába pedig homokot gyömöszölt, aztán újra betemette és lábával erősen letaposta a sirt.

Kihallgatás közben az apa rárohant a megbilincselte gyilkosra, rávetette magát de a csendőrök lefogták. Az orvosok megállapították, hogy a téglautésektől nem halt volna meg a kis leány, a halált a gégecsőbe és tüdőbe került homok idézte elő.

— Week-end akciót kezdtek a kolozsvári magántisztviselők. A Romániai Magánalkalmazottak Szövetségének kolozsvári tisztviselői helyi csoportja külföldi mintára megindította a maga week-end akcióját. Köztudomású, hogy az összes nyugat- és közép-európai államok irodáiban szombat déltől hétfő reggelig szünetel a munka, hogy legalább 40 óra maradjon az agyzejték, idegek kiinhentésére, felrészítésére. Több állam törvényhozásilag is biztosította a szombat délutáni pihenő bekapcsolását a kötelező vasárnapi munkaszünetbe. Az erdélyi városokban a nagyvállalatok, biztosító és pénzintézetek már korábban bevezették a week-endet és ezen az alapon kiindulva a Szövetségbe tömörült tisztviselők akciót kezdtek a munkaadókkal karöltve, hogy ezt a kérdést egysegesen rendezzék. A tárgyalások — már a hirtelen beállott meleg időre való tekintettel is — rendkívül előrehaladott stádiumban vannak és a megegyezés már csak rövid idő kérdése.

— Felvétel a Széchenyi Kollégiumba. A Magyar Iparos Szövetség, amelyet a világháború után Rubinek Gyula v. kereskedelmi miniszter alapított és ma dr. Ugron Gábor ny. miniszter elnökle, dr. Rubinek István és dr. Dési Géza országgyűlési képviselő társelnöksége alatt működik. Budapest legszebb helyén fekvő államilag engedélyezett Széchenyi Kollégiumába 1928—29. tanévre száz középiskolai, szakiskolai, akadémiai és egyetemi hallgatót stb. vesz fel. A jeles tantervek vezetése és állandó orvosi felügyelet alatt levő legkitünőbb ellátást nyújtó Széchenyi Kollégium leggyönyörűbb célú kulturintézménye a Szövetségnek, amely ezzel a polgári társadalom gyermekei számára a szülői otthon pótolja. Felvételért a Magyar Iparos Szövetség elnökségénél (Budapest, Zrínyi-uca 7. Magyar Jelzőlog Hitelbank palotája) kell mielőbb jelentkezni.

* Eladó Ford teherautó és 6 lóerős motor Cluj, Calea Dorobantilor (volt Honvéd-utca) 50.

— A kolozsvári gyógyszerészek akciója a betegsegélyező gyógyszertárának megszüntetéséért. A kolozsvári gyógyszerészek elhatározták, hogy széleskörű akciót indítanak a betegsegélyező pénztár mellett működő gyógyszertár megszüntetésére. A gyógyszerészek akciójuk alapját elsősorban a gazdasági krízisre építik. Hivatkoznak arra, hogy a betegsegélyező pénztár gyógyszertára elvonja a fogyasztóközönséget a magángyógyszertáraktól és a közönséget olyan gyógyszerek használatára neveli, amelyek semmiképp sem felelnek meg a modern orvostudomány követelményeinek. A gyógyszerészek a közeli napokban gyűlést tartanak a memorandumot intéznek az illetékes minisztériumba. A kolozsvári gyógyszerészek akciójának egy másik oldala is van. Tudvalevőleg a betegsegélyező pénztár igazgatótanácsával már régebbi idő óta tárgyalásokat kezdtek a gyógyszertár megszüntetése ügyében. Az igazgatótanács, amelynek tagjai részben munkások, érthetően bizonyos feltételeket szabott, amelyeknek teljesítése esetén esetleg lehetővé vált volna a gyógyszerészek kívánságának teljesítése. A tárgyalások azonban nem vezettek sikerre és így a betegsegélyező pénztár igazgatótanácsa ragaszkodik a gyógyszertárhoz. Amennyiben a gyógyszertárak a szegénysorsu betegeknek legalább is annyi előnyt tudnának biztosítani, mint a betegsegélyező pénztár gyógyszertára, úgy kérésük teljesíthető volna, ellenkező esetben azonban a betegsegélyező pénztár igazgatótanácsa az eddigi rendszer életmentése mellett foglal állást.

— Az északamerikai futballválogatott veresége Lengyelországban. Lodzban jelenik: A Lengyelországban turázó északamerikai olimpiai futballválogatott tegnap súlyos vereséget szenvedett. Lengyelország válogatott csapata Lodzban az amerikai válogatottat 7:0 (5:0) arányban fölényesen legyőzte.

— Turista kirándulások. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület gyalogos osztálya f. hó 17-én, vasárnap reggel 6 órakor a Moródi csigahegyre 1 napos, 24-én, vasárnap pedig a szkerisórai jégbarlanghoz, Csodavárhoz, Szamosbázárhoz és a Vlegyászára 4 napos kirándulást rendez, melyre előzetes jelentkezés szükséges. Mindkét kirándulás vezetője Losonczy János. Vendégeket szívesen látunk.

MIR-JAM

A híres jósnő Kolozsváron!!!

egy lényes ajánlatot tesz. Meg akarja jósolni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője?
Leaz-e eredménye a szerelemben, a házasságban, a vállalkozásában, terveiben, áhajaiban? Válaszol egyéb pontokra is. Mindez csak a lenyerebél a chiromántia alapján derül ki.
MIRIAM életét elemzően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Önt nemcsak amulettá eíti, hanem még fel is lelkesíti!
Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Önről!
Tudható: Vár-utca 3. sz. alatt.
Egész nap este 5 óráig.

— Házi kezelésbe veszi a város a jég szállítást. Augusztus elsején jár le a városi jéggyár jég szállítási bérlete, mely eddig Muresan és Pipoş bérlők tulajdonában volt. A városi tanács a jég szállítást körül elhangzott panaszok miatt elhatározta, hogy a jövőben senkinek sem adja bérbe a jég szállítást, hanem házi kezelésbe fogja a jég árusítást lebonyolítani. A házi kezelés magával fogja hozni a jég árának olcsóbbodását is.

— Három hónap — véres verekedésért. A kolozsvári tábla ma dél előtt tárgyalta Darján Péter, Gábor Romulus és Lőrincz György szamosfalvi legények ügyét, akik a vádirat szerint, karácsonykor félholtra verték Pudor Demján nevű társukat. A tábla másodfokon 3—3 havi fogházbüntetésre ítélte a verekedő legényeket.

— Az Erdélyi Szemle új száma. S. Nagy László krónikás könyvének új száma külsejében csinosabban s tartalmában is bővülve jelent meg. Főbb cikkei: Magyar áfium ellen való orvosság. Mikes Kelemen levele az Erdélyi Literatúrai Társaság választásairól. Kuncz Aladár kihagyott 3 esztendői irodalmi mérlegéből. Amikor még nem volt a Kisfaludy Társaság tagja Aprily Lajos.

Szenzációs
rádió-ujdonságok
érkeztek
az
ELECTRIKÁHOZ
Cluj, Calea Victoriei No. 1
(volt Hossuth Lajos-utca)
*
Hangszóró [Lautsprecher]
Lei 920-tól!

Megnyit! ! Megnyit!
DICK
üzleti helyiségében
Str. Regina Maria - Deák F.-u. 7
"Partie"
Textil Áruház
Uj jelző: „Jó árú a régi olcsó árban!”

Tennis-nadrág
I-a. drill Lei 540.—
Trench-coat
Lei 3400.—
NEUMANN M.
férfi- és fiuruhaárúháza Cluj, P. Unirii 14

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi ha mondom, hogy még mindig tartanak az iskolaiügyi herce-hurcák.

— De már nem sokáig.

— Talán távozik Anghelescu a kormányból?

— Dehogyan kérem, beáll a szünidő.

— Hallotta, hogy a következő parlamenti ülészekon fonográfot állítanak fel a képviselőházban?

— Mitől jó ez kérem?

— Hogy a kormány türelmességét mutassák az ellenzékiekkel szemben.

— ?

— Alkalmat akarnak adni nekik, hogy ők is beleszolhassanak valamibe, ha viszsztatérnek esetleg a parlamentbe.

— Ez tényleg lényeges újítás. De mit szól hozzá, hogy a külföldi kölesön késik, habár a kormány szerint megkötötték.

— Nagyon is érthető. A kölcsön tényleg annyira meg van kötve, hogy eddig minden erőlködés sikertelen maradt, hogy helyéből kimozgassa...

— Olvasta, hogy három embert elítélt a hadbíró, mert rádiózott.

— Miért csodálkozik rajta? A gyulafehérvári gyűlés után szintén hadbíró elé állítottak három újságíró.

— Nem értem, Pancser ur! Mi köze egyik ügynek a másikhoz?

— Hát a rádiózók ellen is, az újságírók ellen is ugyanaz volt a vád: engedély nélkül légből kapták a híreket.

— Mi fog következni azután, ha beáll a lejstabilizáció?

— Gyermekszoba.

— Pancser ur, maga megint rébuszokat ad fel, ahelyett, hogy érthetően beszélne.

— Na jó, hát megmagyarázom. A gyermekszobában a nagyok rendszeren levelezgetik a kicsinyeket...

— És a stabilizációnál?

— Maradjon jéghidegen, mert a nagyok ott is lefogják a kicsinyeket vetkőztetni.

— Na és a lapok ezt csak úgy fogják hagyni és nem fognak az ügybe beleszólni?

— Hogyne kérem. Kohné is mesélte egy barátjának, hogy a férje álmában beszélni szokott.

„Bizonyosan — mondja a barátó — ez az egyetlen alkalma szegénynek, mikor kibeszélheti magát.”

— Na, ha így van, akkor a lapok is ennél az alkalomnál maradnak...

A Néprajzi Múzeum tulajdonjogát vitássá teszi a város

(Cluj-Kolozsvár, június 15. Saj. tud.) Vasárnap délelőtt fogják inaugurálni a kolozsvári néprajzi múzeumot, mely a Tornavivoda helyiségeiben van elhelyezve. Az ünnepségeken Lapedatu kultuszminiszter is megjelenik, ki a Bukarestben időző Mihali polgármestert is meghívta az ünnepségekre.

Mihali polgármester — mint értesülünk — nem fog megjelenni a felavatáson, abból a felfogásból kiindulva, hogy ez azt jelentené, hogy elismeri a Fundatiának az épülethez való tulajdonjogát, amelyet pedig a város vitásnak tart.

Az érdekes esetnek előzményei az impérium átvételének első éveire vezethetők vissza. A város kinevezett polgármestere és tanácsosai, elajándékozták a város vagyonkomplexumának egyes érté-

kes részeit különböző célokra. Így került annak idején a Tornavivoda, — hol a tanács a vásárcsarnokot szeretne volna elhelyezni, — a Fundația Carol tulajdonába és a Redout a Cercul Militar tulajdonába.

Amint a város élére választott polgármester és városi tanács került, rögtön megindult az akció a könnyelmű ajándékozások megsemmisítésére és az elajándékozott objektumok visszaszerzésére. Természetesen az ajándékobjektumok tulajdonosai szintén ragaszkodnak az ajándékvagyonhoz, úgy, hogy most már csak a kormány jóindulata adhatná vissza szegény „kincses” Kolozsvárnak ezeket az épületeket.

Mihali polgármester vasárnap Călimănestibe utazik.

Az elkésett tartalékosok büntetése

A lovassági csapatok hadgyakorlatainak beosztása

(Bucuresti, június 15.) A hadügyminisztérium közli: Azok a behívott tartalékosok, akik a behívási parancsuk 5 napig terjedő késedelemmel tesznek eleget, harminc napjuk kitöltéséig tartandók fegyverben. Akik 5 napnál nagyobb késéssel jelentkeznek, a behívási paraccsal szemben engedetleneknek tekinten-

dők és hadbíró elé állítandók.

A lovasság csapatok a nagyvezérkar előirásai szerint fogják végezni a fegyvergyakorlatokat. Behívják lovaikkal együtt az 1926. kontingens schimbásait, az I. sorozatban. Összel fogják behívni a 14. calarasi brigád, a III. huszárdivízió és az V. hadtest tartalékosait.

Vevő nincs, de van koldus, meg tolvaj

Fekete vásár Kolozsváron

(Cluj-Kolozsvár, június 15. A Mai Világ tudósítójától.) Piros és szőke ballonok, apró, ruganyos shimmy-labdák, motollánsan pergő papir-propellerok és szélrózsák, vérszínű mézes-szívek, fehér fakanalak és mosóteknők, színes szentképek és még színesebb erotikus képek, a bakák karjával derékon szorított, viháncoló cselédányok, a rekkenő hőségűt kiszáradt torku koldusok, gyanus szemű „alkalmi” egzisztenciák és gyanakodó szemű egyenruhás emberek zsvajjos zsbongása, egy keleti, forró levegőjű film exotikum, zsúfolt forgataga a kolozsvári vásár.

A lármás zsvajzon túl alszik a csizmadia-szin, a piac legősibb, tipikusan eredeti árucikk kiárusító helye. Egy szin dominálja az egész terepet. Feketék a gerendák, az arcok, a szépen egymás mellé sorakoztatott lábbelik és a szívek is, mert a látogatók számára szánt köz kong az ürességtől. A kapu közelében két mankós koldus, amint azon igyekeznek, hogy soravegyék a könyörtelentes szíveket. A csizmadiaiak szeméből egy mondatot lehet kiolvasni: — koldus, az van...

Ki süt ma már lágy kenyeret

A Calea Victoriei uti piacon a szítá-

soknak nagy panassa van a kolozsvári vásárlóközönségre. Szita nem kell senkinek. Ki süt ma már házikenyeret? De annál meglepőbb, hogy itt garázdálkodnak legerősebben a divatos vásári tolvajok. Egy ilyen „keresetlen” cikknél azonban még a tolvajok is keresett ügyetlenséggel végzik munkájukat. Nyakonesipték őket még munkaközben.

A szítások úgy mondják: — vevő nincs, de tolvaj, az van.

A gyümölcsös kofák, a lacikonyhák, a sok színes csecsebecsét rejtő bazár-sátrak, kalácsosok, rőfösök és rövidárusok sátrai is konganak.

Mindenütt panasz. A koldus is panaszkodik, hogy a könyörtelenséggel úgy bánnak, mint egy divatját mult ruhával; szétszedik, átszabják, hozzá másolják az új divathoz és amikor újra használatba kerül, felismerhetetlenül más, — már nem is könyörtelenség, hanem a legnagyobb mérvű könyörtelenség...

Még e sorok írója is panaszkodik a vásárra, hogy ilyen sovány riportot termelt ki...

(Gyűll.)

SPORTVILÁG

Betiltották a kerékpározást a Ferdinánd-uton. A kolozsvári kerékpárosokat furcsa és érthetetlen rendelkezéssel sujtották. A nagyhidon át az állomás felé tartó biciklistákat a forgalmi rendőrök nem engedik a Ferdinánd-utáig, hanem az Árpád- és Rudolf-utakra dirigálják őket. Azt még megértették, ha egy rosszul kövezett, vagy keskeny uccán tiltanak el a kerékpárforgalmat. De, hogy Kolozsvár legszelebb és végig aszfaltozott uccáiról szoritják a poros mellékúccákra a kerékpársport híveit, ez teljesen érthetetlen és mindenestre balkezes intézkedés, amelynek megváltoztatása, illetve visszavonása egyáltalán nem sértené az illetékes hatóság tekintélyét. Sőt!

Péter-Pál napján lesznek az atlétikai bajnokságok. A Comitetul Regional csütörtök esti ülésén egy határozott, hogy az atlétikai bajnokságokat nem június 24-én, hanem 29-én rendezi meg, amely nap teljesen az atlétikáé lesz. Ez annál helyesebb, mert 24-én a nagyváradi és kolozsvári kerületek futball-bajnokai játszanak egymással országos bajnoki selejtezőt és ugyanezen a napon kerülnek eldöntésre a kerület kerékpáros bajnokságai is.

Avivók sem mennek az olimpiára. A bukaresti központ értesítése szerint a mai napra kitűzött tör- és kardvívó bajnokságok öszre maradnak, mert egyetlen kerület sem rendezte meg eddig bajnoki versenyt. Igaz, hogy Kolozsvár szép sikerrel megtarolta a bajnoki versenyt, de ez nem változtat a tényeken és azon sem, hogy egyben elmaradt az olimpiai próbaverseny is, mert a vivók sem mennek Amszterdamba. A közvélemény már beletörődik ebbe is, csak még azt kérdezzeti kíváncsian, mit csinált a központ a 4 éve szedett olimpiai adóval? Erre a kérdésre előbb-utóbb mégis csak választ kell kapnunk.

Reparálják a kolozsvári városi sporttelepet. A kolozsvári városi tanács dicséretre méltó gesztusa, amely a költségvetésbe megfelelő összeget beállított, lehetővé tette, hogy a városi sporttelepet végre rendbehozzák. Elsősorban a pálya kerítéseit építik újjá a polyanézók nagy szomorúságára, azután sor kerül a tribün kijavítására és a futópálya újratöltésére is. A munkálatokat a Comitetul Regionalnak dr. Popp Livius, Salvan Virgil mérnök és Mureșan Anton öszszeállítási kiküldött bizottsága végzi.

Uránia Mozgó
Szenzációs premier!
Tim Mc Coy cow-boy király és Pauline Starke
Utolsó lázadás
megható drámában.
Monopol Fanamofilm.

Az ország egyetlen igazi hétfői lapja!

Ne téveszték meg gyenge kísérletek, amelyeket hétfői lap címén szombaton nyomtatnak, régi hírekkel.

Az Erdélyi Hétfői Hirlap

minden sora a legfrissebb
vasárnapi politikai, gazdasági és sporteseményekről
számol be bő tudósításban.

Szerkesztik az erdélyi magyar újságírás legjobbjai. Minden hétfőn reggel a korai órákban megjelenik

8 oldal Ára 5 lej
Mindenütt kapható!